

Адаптація учнів 5 класу НУШ

до навчання в середній школі

*ЗДНР А.Парфенюк
2022-2023 н.р.*

Мета:

- залучити учасників педагогічного консилиуму до активного обговорення проблеми адаптації п'ятикласників НУШ до навчання в середній школі;
- обмін досвіду і професійної компетентності вчителів, які працюють в 5 класах;
- виробити рекомендації для всіх учасників навчально-виховного процесу з проблемних моментів адаптації.

Порядок денний:

1. Актуальність проблеми адаптації учнів 5-х класів нуш до навчання в середній школі.

Заступник директора з навчальної роботи. Парфенюк А.В.

2. Я, ти, він, вона – разом дружний клас. Характеристика класного колективу. Класні керівники 5-х класів: Пагута Т.М., Чубенко С.П., Рудишина Л.В.

3. Психологічний портрет учнів 5-х класів.

Практичний психолог Новікова О.А.

Соціальний педагог Загороднікова К.В.

4. Пропозиції класоводів, учителів які випускали ці класи з початкової ланки.

5. Пропозиції вчителів – предметників.

6. Висновки адміністрації.

7. Рішення психолога – педагогічного консилиуму.

*Потрібно знати дитину, знати її
силу і слабкості,
Розуміти її думки, переживання,
бережно доторкнутися до її серця.
В.О. Сухомлинський*

Адаптація п'ятикласника

- Перехід учнів із початкової школи до середньої справедливо вважається кризовим періодом.
- Учням , які звикли до певних порядків початкової школи, потрібен час, щоб пристосуватися до нового темпу і стилю життя.
- Багаторічні спостереження педагогів та шкільних психологів свідчать про те , що цей етап неминуче пов'язаний зі зниженням успішності, хоча б тимчасовим.
- Упродовж одного – трьох місяців триває процес адаптації.
- У цей період відбуваються зміни у психіці дитини, трансформуються установлені життєві поняття, розвивається теоретичне мислення, пам'ять і сприйняття стають осмисленими.
- Якщо в початковій школі діти тільки ознайомлювалися з навчальною діяльністю, то в середній – опановують основи самостійних форм роботи, активніше розвивають пізнавальну інтелектуальну сферу.

Починаючи з 2022/2023 навчального року починається поетапне впровадження Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Державний стандарт), відповідно учні 5 класів закладів загальної середньої освіти продовжують працювати за новою моделлю навчання НУШ.

**НОВА
УКРАЇНСЬКА
ШКОЛА**

**ПРОСТІР ОСВІТИ
ДЛЯ СУЧАСНИХ УКРАЇНЦІВ**

Нова українська школа – це ключова реформа Міністерства освіти і науки. Головна мета – створити школу, у якій буде приємно навчатись і яка даватиме учням не тільки знання, як це відбувається зараз, а й вміння застосовувати їх у житті.

НУШ – це школа, до якої приємно ходити учням. Тут прислухаються до їхньої думки, вчать критично мислити, не боятись висловлювати власну думку та бути відповідальними громадянами. Водночас батькам теж подобається відвідувати цю школу, адже тут панують співпраця та взаєморозуміння.

Ключові компоненти формули НУШ

10 ключових компетентностей для нової української школи

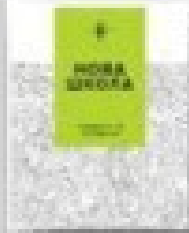
- /01** Спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовами.
- /02** Спілкування іноземними мовами.
- /03** Математична грамотність.
- /04** Компетентності в природничих науках і технологіях.
- /05** Інформаційно-цифрова компетентність.
- /06** Уміння вчитися впродовж життя.
- /07** Соціальні і громадянські компетентності.
- /08** Підприємливість.
- /09** Загальнокультурна грамотність.
- /10** Екологічна грамотність і здорове життя.

Показчик наскрізних умінь

- Критично мислю
- Творчо мислю (креативність)
- Співпрацюю
- Ефективно спілкуюся
- Розвиваю власний емоційний інтелект
- Досліджую
 - Організую свою діяльність
- Рефлексую
- Читаю вдумливо

Нова школа - «педагогіка партнерства»

ОРІЄНТАЦІЯ НА УЧНЯ

Нова українська школа буде працювати на засадах **особистісно орієнтованої моделі освіти**.

У рамках цієї моделі школа максимально враховує здібності, потреби та інтереси кожної дитини, на практиці реалізуючи принцип дитиноцентризму.

Школа враховує здібності, потреби та інтереси кожної дитини. Буде забезпечено неупереджене та справедливе ставлення до кожного учня

УМОТИВОВАНИЙ УЧИТЕЛЬ

Нова школа потребує нового вчителя, який може стати агентом змін.

Українська школа буде успішна, якщо до неї прийде успішний учитель. Суттєвих змін зазнає процес і зміст підготовки вчителя. Велика увага буде приділятися матеріальному стимулюванню

- Буде надано академічну свободу учителю
- Передбачено покращити матеріальне стимулювання вчителя
- Зазнає суттєвих змін процес і зміст підготовки вчителя
- Збільшиться кількість моделей підвищення фахового рівня вчителів
- Планується диверсифікувати форми підвищення кваліфікації
- Учитель з наставника та джерела знань перетвориться на коуча, фасилітатора, тьютора, модератора в індивідуальній освітній траєкторії дитини

ІНТЕГРАЦІЯ

Інтеграція в освіті – ідея, принцип і технологія комплексного опанування змісту різних наук задля створення цілісної картини світу.

Приклади практик інтегрування у НУШ:

- ***внутрішньо-предметна** – різні види вправ і завдань
- ***тематична** – кейс-уроки, «занурення»
- ***міжпредметна** – інтегровані навчальні курси
- ***діяльнісна** – індивідуальні і групові проєкти
- ***програмна** – *модельні програми*
- ***інструментальна** – робота з різними інструментами (цифровими), змішане навчання
- ***творча** – створення нового
- ***особистісна** – індивідуальні освітні траєкторії

ОСВІТНІ ГАЛУЗІ, ЯКІ ВИЗНАЧАЄ СТАНДАРТ

мовно-літературна

математична

природнича

технологічна

інформатична

соціальна і
здоров'язбережна

фізкультурна

громадянська
та історична

мистецька

Для кожної освітньої галузі визначені «змістові лінії» - від 3 до 6

Модельні програми закладу

- 1. «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Желіба О.В., Мокрогуз О.П.)
- 2. Українська мова 5-6 кл. Заболотний та ін.
- 3. Українська література 5-6 кл. Архипова, Січкара, Шило
- 4. Зарубіжна література 5-6 кл. Ніколенко та ін.
- 5. Пізнаємо природу 5-6 кл. Біда та ін.
- 6. Математика 5-6 кл. Мерзляк та ін.
- 7. Інформатика 5-6 кл. Морзе, Барна.

Модельні програми закладу

- 9. Технології 5-6 кл. Ходзицька та ін.
- 10. Мистецтво 5-6 кл. Масол, Просіна
- 11. Фізична культура. 5-6 кл. Педан та ін.
- 12. Здоров'я, безпека та добробут 5-6 кл. Гуцина, Василашко.
- 13. Друга іноземна мова 5-9 кл. Редько та ін
- 14. Іноземна мова 5-9 кл. Зимомря та ін.

Ознаки успішної адаптації

- задоволеність дитини процесом навчання;
- дитина легко справляється з програмою;
- ступінь самостійності дитини при виконанні нею навчальних завдань, готовність вдатися до допомоги дорослого лише ПІСЛЯ спроб виконати завдання самому;
- задоволеність між-особистісними стосунками з однокласниками і вчителем.

Виховання та навчання дітей – найдавніша людська справа, вона не на один день не молодша за людство; мабуть, тому здається нескладною справою: усі справляються, і ми справимося!

С.Соловейчик

Вправи для успішної адаптації п'ятикласника

“Скажи мені на вушко”

“Чим я можу тобі допомогти”

“Напиши мені листа”

“Подаруй мені посмішку”

Заохочення

Привітання

Аутотренінги

Тебе чекають такі уроки:

Урок – гра

Урок – змагання

Урок – диспут

Урок – подорож

Урок – фантазія

Урок з елементами інсценізації та драматизації

Урок – тренінг

Урок – аукціон

Урок з підтримкою комп'ютерних технологій

Інтерактивний урок

Інтегрований урок

Поради Батькам п'ятникласників

1. Якщо Вас щось турбує в поведінці дитини, якомога швидше зустріньтеся і обговоріть це із класним керівником, шкільним психологом.
2. Якщо в родині відбулися події, що вплинули на психологічний стан дитини, повідомте про це класного керівника.
3. Цікавтеся шкільними справами, обговорюйте складні ситуації, разом шукайте вихід із конфліктів.
4. Допоможіть дитині вивчити імена нових учителів, запропонуйте описати їх, виділити якісь особливі риси.
5. Порадьте дитині в складних ситуаціях звертатися за порадою до класного керівника, шкільного психолога.
6. Привчайте дитину до самостійності поступово: вона має сама збирати портфель, телефонувати однокласникам і питати про уроки тощо.
7. Основними помічниками у складних ситуаціях є терпіння, увага, розуміння.
8. Не обмежуйте свій інтерес звичайним питанням типу: «Як пройшов твій день у школі?». Кожного тижня вибирайте час, вільний від домашніх справ, і уважно розмовляйте з дитиною про школу.
9. Ваша дитина має оцінювати свою гарну успішність як нагороду, а неуспішність — як покарання. Якщо у дитини навчання йде добре, проявляйте частіше свою радість. Висловлюйте заклопотаність, якщо у дитини не все добре в школі.
10. Допомагайте дитині виконувати домашні завдання, але не робіть їх самі. Допоможіть дитині відчувати інтерес до того, що викладають у школі.
11. З'ясуйте, що взагалі цікавить вашу дитину, а потім встановіть зв'язок між його інтересами і предметами, що вивчаються в школі.
12. Особливі зусилля прикладайте для того, щоб підтримати спокійну та стабільну атмосферу в домі, коли в житті дитини відбуваються зміни. Спокій домашнього життя допоможе дитині більш ефективно вирішувати проблеми в школі.

5

Клас

Форми роботи з батьками

Ділові ігри, тренінги

Дні відкритих
дверей

Спільне проведення
свят, екскурсій,
концертів, виставок

Педагогічні
консультації

Куточок “Батьки,
ІНФОРМУЮ!”

Усні дискусії,
виступи (вчителі,
батьки)

Пам`ятка класному керівнику 5 класу

- Працюйте над формуванням колективу через різноманітні доручення, змінюючи групи.
- Розвивайте почуття колективізму через спільну турботу про престиж класу (зовнішній вигляд, успіхи в навчанні, максимальна участь у святах, естафетах, конкурсах).
- Пріоритет віддавайте індивідуальній роботі (спостереження, бесіди, анкетування, доручення).
- Уникайте «гострих» кутів, проявляйте стриманість, терплячість.
- Пам'ятайте: діти потребують ласки, ніжності, співучасті, турботи.
- Вчасно й мудро підтримуйте дитячу активність.
- Не забувайте: формування класного, батьківського колективу не менш важливе, ніж дитячого. Ретельно готуйтеся до батьківських зборів, проводьте сімейні вечори, активно залучайте батьків і вчителів-предметників до життя класу.

Пам`ятка вчителям, які викладають в 5 класі

- Придивіться до своїх майбутніх учнів. Познайомтеся з методикою викладання в початкових класах.
- Опрацюйте спеціальну психолого-педагогічну літературу згідно віковим особливостям .
- Пам'ятайте: легше з першого уроку викликати до себе довіру, любов дитини, ніж потім подолати недовіру.
- Урізноманітнюйте форми та методи роботи, використовуйте ігровий матеріал, інструктажі, пам'ятки, алгоритми, картки-опори, зразки виконання.
- Протягом уроку та для домашнього виконання давайте конкретні доступні завдання й домагайтесь їх чіткого виконання.
- Щоденно перевіряйте письмові роботи учнів, домагайтесь систематичної роботи над помилками.
- Ретельно обміркуйте заходи та прийоми розвитку мислення, усного та писемного мовлення учнів. Розробіть відповідний роздавальний матеріал.
- Забезпечуйте систематичне повторення.
- Уникайте перевантаження дітей.
- Відвідуйте уроки колег, які викладають у 5-х класах

ПАМ'ЯТКА БАТЬКАМ П'ЯТИКЛАСНИКІВ

- У ваших дітей переломний період, тому будьте особливо спостережливі, уважні та терплячі.
- У 5-у класі розширився обсяг матеріалу з основних предметів, зросла кількість предметів, тому збільшується час підготовки до уроків.
- Забезпечте своїм дітям вдале поєднання відпочинку, фізичної праці та роботи над уроками.
- Програми включають більше теоретичного матеріалу, тому слід привчити дітей міцно завчати окремі правила з математики, української мови, природознавства.
- Уважно стежте за рівнем виразного читання ваших дітей. Стежте за порадами вчителів, записаними у щоденниках і робочих зошитах (уникайте критичних зауважень вчителів при дітях).
- Ніколи не поспішайте з висновками ані про дитину, ані про вчителя - прийдіть до школи, поспілкуйтеся з учителем.
- Пам'ятайте, клас, де навчається ваша дитина, - одне ціле трьох колективів: дітей, батьків, учителів. Чим дружніші, цілеспрямованіші будуть ці колективи, тим у кращій атмосфері буде формуватись ваша дитина. Це залежить від кожного.
- Не забувайте: дитину не можна карати за невміння, а терпляче вчити, радити, допомагати, підтримувати.
- Керуйте у спілкуванні з дитиною правилом: найдієвіший засіб виховання - особистий приклад.
- Дбайте про всебічний розвиток своєї дитини.
- Умійте ставити себе на місце дитини.
- Пам'ятайте: праця, зокрема навчальна, не завдає шкоди вихованню дитини, а бездіяльність - її перший ворог.

